

DRAPPELUL

Săptămânal independent

Inseris sub Nr. 13/1938 la Trib. Arad

ABONAMENTE:

Un an 300.—
Pe bănci, industrii, toate inst. part. și publ. 2000.—

Director:

DASILE I. OSTOIA

REDACTIA ȘI ADMINISTRATIJA:

Arad, Str. Cloșca 7, Tel.: 19-91
TIPOGRAFIA, TEL.: 14-84

Un nou succes pe frontul răsăritean

Comunicatul special care anunță că, bătălia dela Marea de Azov s'a terminat, — nimicind grosul armatelor a 9-a și a 18-a sovietice prin cooperarea dintre flota aeriană a colonelului general Loehr, armata generalului de infanterie von Manstein, armata română de sub comanda generalului de corp de armată Dumitrescu și armata blindată a colonelului general von Kleits — adaugă un plus la succesele repurtate pe frontul răsăritean și oricât de laconic ar fi comunicatul, totuși constituie un pas gigantic spre victoria finală.

Și în bătălia dela Marea de Azov, ca și în cele anterioare, armata română a dat dovadă de un spirit de jertfă, demn de strănepotii lui Traian și Decebal, al căror vitejii, răzbi, este cunoscută de toată lumea.

Armata română, după eliberarea pământului strămoșesc, continuă lupta alături de armata germană și aliată, pentru apărarea Crucii și a civilizației creștine, cu dâr-

jenia de care au dat dovadă și înaintașii, cari veacuri de-a rândul au fost sentinela creștinismului în această parte a Europei. Astăzi, pe frontul de Răsărit, ostașii români scrie cu propriu lor sânge pagina cea mai glorioasă a istoriei neamului, căci ei luptă contra dușmanului cel mai temut: hidra bolșevică, al cărui cap n'a putut fi retezat timp de peste două decenii.

Astăzi, datorit spiritului naționalist, care a luat o dezvoltare mai puternică ca oricând, în mai toate țările europene, popoarele civilizate s'au ridicat contra dușmanului, care pericleta să scufunde în besnă întreaga omenire și să-l coboare pe treapta cea mai joasă a primitivității, răpindu-i cultura dobândită prin legea creștină. In-să, intențiile au fost zădărnice prin recunoașterea la timp a pericolului apocaliptic, de care și-au dat seama în primul rând Italia și Germania, în jurul cărora, apoi, s'au grupat celelalte state, cari deasemenea au recuno-

scut pericolul tot mai amenințator, pentru ca, cu puteri unite să pornească Crucia secolului nostru. Era și timpul ca forțele naționaliste să se solidarizeze, căci datorit împrejurărilor politice, prin cari destinele noastre cu atâta nesiguranță, în aceste vremuri de adâncă frământare sufletească și morală, oculta comunistă, urmărind subjugarea lumii în regi, prin minciunile fluturate masselor credule, prin agenții comuniști, au început să împartă lumea creștină în diverse tabere cu scopuri neprecise și fără ținte definite; iar această desbănare care săpa la temelia solidarității europene, putea avea urmări fatale. Evenimentele sângeroase din Spania, războiul civil, au constituit un avertisment sever și trezire la realitate. Lumea și-a dat seama de pericolul pe care-l prezintă comunismul, — regimul cel mai groaznic de sânge și teroare din câte a văzut lumea, drumul lui fiind marcat cu crime — și că, acestui curent distrugător, pornit din stepele răsăritene, numai unirea și solidaritatea națiunilor civilizate și conștiente îi pot pune stăvilă.

Și din această unire oportună, rezultă succesele, pe cari le înregistram cu satisfacție, până la succesul cel mare — care va veni încurând — **VICTORIA FINALĂ**, care va fi a noastră, între zărind icoana României puternice care se zidește de pe acum!

Angela V. Ostoia

Transportarea japonezilor din America

Washington. D. Hull, secretarul departamentului de stat, a declarat că, s'a ajuns la o înțelegere cu departamentul de stat japonez, în urma căreia vor sosi 3 vapoare japoneze la San-Fran-

cisco și Los-Angeles spre a duce în țara lor japonezii din America.

Aceste vapoare nu pot avea nici o încărcătură comercială.

ZĂDĂRNICIE

— Mă întrebi, scumpul meu prieten, ce m'a determinat să fac și acest pas spre marea nefericire... și de ce încă mă mai amăgesc în pierzania asta cotidiană, fără a face nici o sforțare spre lichidarea din urmă sau spre o viață mai fîmîlă, fără prea multe griji și nevoi...

Mă întrebi, pentru că tu nu știi. Tu nici odată n'ai simțit în jurul tău sutele de strigoi ce îți cântă veșnica nefericire. Nu ai știut pentru că în tine n'ai găsit nici odată mai mult decât amorul propriu, pentru că, tu, niciodată nu ai căutat să te dînco de zăbranicul ce te închide în egoism și orgoliu.

Iartă-mă, prietenul meu drag, dacă întrebuințez vorbele aste grele, dar o singură dată lasă-mă să întrevăd, dînco de prietenia ce ne leagă, realitatea.

Și apoi...

— Apoi rămânem aceiași? Nu crezi tu, zise Dragomir, că distanța ce s'gur o săpi între noi te va răci și vei fugi de mine.

— Nu, nu cred, pentru că eu simt ceea ce spun. Eu nu vorbesc dintr'o simplă manie de a vorbi, ci pentru că mă împinge dorul să mă spovedesc...

Și acum ascultă!...

Dragomir, copilul de altădată și prietenul de acum se pregăti să mă asculte deși știa că mărturisirea mea o să-l lase indiferent. Pentru că așa a fost el întotdeauna.

— Îți amintești, începui, cum ne deosebeam unul de altul încă de atunci de când eram copii. Tu erai și atunci mândru de tine; eu, ca și acum, mergeam mereu spre pierzanie. Și totuși ceva ne-a ținut de atunci legați. Poate tocmai această deosebire dintre noi, ori poate destinul nostru al amândorura ne-a îndreptat pașii aproape de fiecare.

Dar să nu vorbim de acestea acum când mă chinuie gândul să încep cât mai repede spovedania mea. Și cum vedeam că Dragomir devenise mai atent, am început.

— Îți mai aduci aminte când îți

spuneam că pe mine mă duce ceva spre necunoscut. Uite, acel ceva m'a dus și de astă dată spre nefericire. Căci acel necunoscut către care am pornit a fost cauza care m'a determinat să fac acest pas spre pierzare.

Eu, dragul meu, eu nu mai sunt cel de altădată, care totuși mai putea să uite. Și nu sunt nici acela pe care îl cunoaște lumea. Astăzi sunt un om pierdut. Și nici nu-ți poți închipui ce greu e să te simți un astfel de om. Ai impresia că nu mai e nimic din tine bun și în fiecare dimineață când te trezești simți golul acela neprevăzut, care de fiecare dată te macină tot mai mult. Și apoi în astfel de împrejurări mișună strigoi în preajmă și stricându-ți până și ultimul dram de speranță, pe care ți l'a lăsat nenorocul în ceasul din urmă.

Pentru voi, care nu știți ce este acest sbucium, greutatea aceasta nu există. Și nu există pentru voi nici strigoi care să vă împiedece dela fericie. Voi mergeți înainte spre apogeu. Dar nici voi nu știți unde mergeți, pentru că acelaș hazard o

Gânduri pentru frații de dînco de granițe...

În nr. 123—124 ale ziarului „Românizarea”, din 1 Ianuarie 1941, vorbind despre „Necesitatea unui ideal național” stabileam că „milioanele de români risipiți împrejurul frontierei 1919, erau (și sunt încă) elementele unui asemenea ideal”. Evenimentele petrecute în ultima vreme ne-au dat dreptate prin trănicia cu care armatele românești au luptat pentru recăstigare a pământului înstreinat.

Nu vom căuta să prezentăm fizele prin cari a trecut neamul nostru în acest ultim deceniu de tristă amintire, dar — revenind la chestiunea inițială pe care o ridică subiectul — vom spune, sus și tare, că România își desăvârșește astăzi destinul, prin victorioasa înaintare dînco de N'stru, hotarul care două mii de ani ne-a frânt năzuințele istorice.

Pământul pentru care au sângerat generații, pământul în care dorm străbunii — TRANSISTRIA — trebuie să-l anexăm. Bugul va rămâne pe veci hotarul Româ-

niei Eterne, ca un act de tăzire dreptate istorică și ca o dovadă de ergie patriotică

Am arătat că știm să fim consecuenți promisiunilor făcute, am arătat că nu ne lipsește dumismul național, am arătat că România merită o soartă nouă. Prin înțelegerea celorla cari au obligația de a întocmi noua ordine în Europa, prin entuziasmul cu care am aderat la formulele internaționale ale puterilor axei și prin lupta sfântă pe care neamul nostru o duce pentru triumful crucii și al civilizației, România va intra în posesia pământului său.

Orunde vor fi, frații noștri de sub stăpâniri străine să fie siguri că aici nimic nu se uită și că armata română e gata de a înfrunta viforita pentru marea dreptate istorică.

Ceasul reîntregirii a sunat și goarneau noastre anunță peste veacuri — prima mare biruință românească...

PETRE A. BUTUCEA

„INTELLIGENCE SERVICE-UI” la lucru

Depozitul de explozibile dela Legația engleză din Belgrad, cu scopul aruncării în aer a trenurilor de marfă jugoslave

Berlin, 26. — (UTA). O descoperire senzațională a fost făcută la Legația engleză din Belgrad, pe baza denunțurilor foștilor funcționari ai acestei Legații. Făcându-se săpături în grădina Legației engleze, s'a ajuns la descoperirea unor matrișe explozibile și a unor muniții în cantități considerabile. Până în prezent, s'au desgroat 8 lăzi, fiecare cu câte 12 bombe explosive, 12 lăzi mijlocii, 5 mari colupuri de trol, circa 100 capse explozibile

de dimensiuni mijlocii, altă cutie mică cu capse explozibile, în plus 57 carabine și numeros alt material explozibil, precum și muniții, cari sunt în curs de înregstrare. După cum afirmă martorii jugoslavi, acest depozit aparține Consulatului britanic aflat în apropierea Legației engleze. Acest material fusese transportat după fuga Englezilor din Belgrad, în timpul nopții în grădina Legației britanice. (Cont. năure în pag. 3 a)

să vă poarte, poate, pe aceleași meleaguri ale desnașezdii...

— Nu știu cum am vorbit în momentul acela, dar știu că vocea îmi era departe de aceea obișnuită. Durerea mă transfigurase și-mi dăduse un accent grav, ca de orgă îndepărtată, ale cărei sunete abea se aud, profunde și șoptite, venite par'că de dînco de lume. Și am văzut cum și pe chipul lui Dragomir alunecaseră, scăpate din obrocii genelor, două lacrimi mari, albe ca două mărgele. Poate că în momentul acela mă înțelegea și el, cu tot egoismul lui care mă săcăia.

Dragomir știa pentru cine am făcut pasul cel mare spre pierzanie. Căci toate cele ce le-am făcut, le-am făcut dintr'o durere, care la unii și mai ales la mine este mai mare de cât oricare.

În ultimele zile, înainte de a pleca, disperarea m'a făcut de multe ori să exclam cu lacrimi:

„Ah, Marilena, de ce ai făcut aceasta?... De ce mă silești iară să plec spre durere și de ce cauți să-mi furi dramul de fericie, pe care

mă l'a dăruit amăgirea aceasta cu tine...”

Și totuși ei nu cutezam să i-o spun, pentru că o iubeam prea mult. Când eram împreună nu puteam să-i spun altceva decât vorbele de descânt ale dragostei.

O cuprînd-am atunci în brațe și buzele mele căutau calde, buzele ei. Și nu știam atunci strădan'a ei de o mă face să cred că și ea mă iubește. De altfel nici nu trebuia, că eu trăiam într'o beatitudine echivalentă cu uitarea. Pentru mine altceva în afară de Marilena era inexistent.

Extazul acesta și abundența de dragoste, acum sunt sigur, au făcut din mine un om pierdut. Că viața mea de totdeauna a fost sentimentalismul. Eram de un sentimentalism patologic și dacă mă dăruiam o făceam cu trup și suflet. Acum când am devenit iarăși lucid după uitarea de atunci, gândurile mă îndrănuiesc să fac aceste adnotări la sentimentele vechi.

(Urmare în nr. viitor)

MIRCEA EMANDI

URANIA:
TEL.: 12-32

AZI! Premieră
pt. România
Repr. la orele:
3, 5, 7-15, 9-30

EMIL JANINGGS
Cel mai mare actor al tuturor
timpurilor și 25000 de inter-
preți în monumentalul film
istoric

**„Școala
Burilor”**

Viața plină de suferințe a lui KRÜGER, care s'a jertfit
pentru poporul său... Modul cum s'au prăpădit peste
26000 de femei și copii în lagăre de concentrare...
Lupta pentru desrobirea Burilor... Modul cum a subjugat
și a terorizat aristocrația engleză poporul Bur...

Informațiuni

București. La scrisoarea de donațiuni, al d-lui Peire Georgescu, d. prof. Mihai Antonescu, vicepreședintele și președintele ad-interim al consiliului de miniștri, a răspuns printr-o scrisoare mulțumind pentru suma subscrisă de 1 milion 200 mii lei, precum și pentru cei 30 mii volume destinate celor 300 biblioteci sătești ce vor lua ființă în provinciile desrobite.

Zagreb. Curtea Marțială din Bosnia a condamnat la moarte 24 comuniști, dintre cari pentru 11, din grația Poglavnicului, pedeapsa a

fost transformată în câte 5 ani temniță.

Roma. Corriera della Sera scrie că, înfrângerea sovietică a stârnit îngrijorări la Londra și cercurile competente și-au exprimat părerea că ar trebui „să se facă ceva”, cu atât mai mult, că, în cercurile americane produce impresie nefavorabilă impasibilitatea britanică.

Statul dat ca Anglia să debarce trupe în Europa, constituie mai mult o bătaie de joc, deoarece la Washington e bine cunoscută impotența britanică.

UNUI SUPĂRAT...

Ți-am primit abonamentul,
Dar nu pentru a-ți ascunde momentul...

Dacă crezi că a fost prea mult două sutare,
Trimite-i colegului, de ... y, încă două miare.

Dacă ai fost Bertalan,
De ce ești acum „căptalan”?

Te scrii — mai nou — cu „U” în coadă?
Vezi să nu se roadă!

Ai văzut plopul cât de mare crește?
Totuși furtuna îl desfrunzește!

(Cont. în numărul viitor)

T. C.

Cea mai veche farmacie din Europa

Dintr'una din micile străzi idilice ale Ragusei (Dubrovnik) dai prin tr'un gang boltit în stil roman din secolul al 14-lea de cea mai veche farmacie din Europa. Aspectul exterior trădează existența de secole a farmaciei, care însă în interior este foarte modern instalată. De timpuriu de odinioară amintesc în să mojarile artistice lucrate, în care discipolii lui Aeskulap pisau praful lor, precum și multe vase din cupru și porțelan pentru prepararea și depozitarea alifurilor, dehidruilor etc. În arhiva farmaciei se găsesc încă numeroase rețete scrise pe pergament. Conform documentelor existente, mănăstirea locală avea la Ragusa, la începutul secolului al 14-lea, un spital cu doi medici. Aceștia au fondat farmacia, auzind dela pelerinii care veneau din țara sfântă despre farmaciile

medicilor arabi. În spital erau adăpostiți îndeosebi leproși, boala cea mai temută și cea mai răspândită de pe atunci. Deaceia spitalul se află în afară orașului, farmacia însă înăuntrul zidurilor Ragusei, pentru ca să stea la dispoziția tuturor bolnavilor. Primul mobilier pare a fi fost foarte primitiv. Aci se preparau mai cu seamă balsamuri din plantele medicinale care creșteau pr'n împrejurimi și erau bine cunoscute de posesorii de odinioară ai farmaciei din Dubrovnik. Rețetele din arhive sunt scrise în limba latină, italiană și slavă. Mai târziu au fost strănse și editate în cărți foarte prețioase, dintre care farmacia posedă încă și o stăzi nrele exemplare. Pe vremuri veneau aci studenții din țări îndepărtate pentru studii. Farmacia din Ragusa își avea și specialitățile ei, care erau preparate secole de-a rândul după rețeta unui deosebit de experimentat farmacist. O specialitate se mai face și astăzi, și anume lichiorul „Vlachov”, a cărui rețetă este păstrată secret. A doua specialitate a farmaciei a fost un purgativ. Astăzi medicina cunoaște preparate desigur mai eficiente și mai puțin vătămătoare, dar 500 ani de-a rândul preparatul farmaciei din Ragusa era trimis în mari cantități în străinătate, cei mai buni clienți fiind venețienii care măncau mult și bine și căutau apoi ajutor la Ragusa. În 1809, Ragusa a fost ocupată de francezi, sub conducerea generalului Marmont. Acesta a fost numit de Napoleon ducele de Ragusa. După prăbușirea corsarului, Dubrovnikul a trecut sub stăpânirea Austriei, din ordinul împăratului Franz, farmacia a fost închisă, redeschizându-se abia după zece ani. În 1828, de când s'a menținut până în zilele noastre. Astăzi farmacia este și un punct de atracție pentru turiștii care vizitează frumosa coastă dalmatină.

Cinema **CORSO**
Telefon 23-64

Repr. 5, 7-30, 9-0

AZI! PREMIERĂ!

„Puntea suspinelor”

O realizare formidabilă, după celebrul roman al cunoscutului MICHEL ZEVACCO

Acest film se bucură de o inscenare grandioasă. Intreaga Veneție de pe vremea înzihizției, cu luptele pasionante ale Patricienilor pentru putere; cu fastul luxuriant al petrecerilor; cu intrigile amoroase ale curtezanelor celebre; cu lupta oamenilor de a scăpa de faimoasa „PUNTEA A SUSPINELOR” care era drumul spre moarte

cu PAOLA BARBARA,
MARIELLA LOFTI,
OTELLO TOSO

Jurnal

Colțul vesel

Paralela

— Domnule editor, poemele mele copleșite de doi ani să fie tipărite. Când le tipărești?

— Răbdare, tinere! Nu uita că Homer a așteptat 2000 de ani ca operele să-i fie tipărite.

Doi beșturi în tramvai

— Mă... mă rog cât să fie ce... ceasul? Cel întrebat scoate bricheta și răspunde:

— Dum... Duminică!
— Mul... lumesc, acolo mă dau și eu jos.

E altceva

— Vai, am păcătuit, căci uitându-mă în oglindă, mă găsesc pe zi ce trece mai frumoasă.

— Femeie, asta e-ți păcat, ci e numai eroare!

Pedeapsă cu adevărat

D. Șmecherescu, fiind călcat de hoști, cari după ce-l luară totul din casă, li luară și soția, strigă după ei:

— Dacă mi-ați luat banii și nevasa, doar nu-mi lăsați soacra?

— Ba ț-o lăsdm, căci vrem să te pedepsim cu adevărat, răspunseră hoștii la lângurile dlui Șmecherescu.

Noua servitoare

— Domnul nu-i acasă, a ieșit în oraș.

— Și când se întoarce?
— Așteptați o clipă, mă duc să-l întreb pe domnul...

Hârtii de valoare

Garantate de stat

cu cel mai convenabil preț,
puteți cumpăra sau vinde, la

**BANCA
GOLDSCHMIDT**

Arad, Str. Eminescu 4

Colțul cimitirilor

Ghici ghicitoarea mea

Cine caută și n'a pierdut și geme fără să fie bolnav?

Am un moș bătrân,
Il duc de barbă la fân? (CĂINELE)

Borbă am, popă nu-s,
Coarne am, drac nu-s? (CAPRA)

Purcelușă unsă
Pe sub pământ ascunsă? (TAPUL)

Am un pui de droc
Cu doi dinți de greblă 'ncap? (CĂRȚEA)

Pe drum drept și îndălat
Trece dracul înfocat,
La vale fuge tare,
La șes nebunește,
La deal găfăleşte? (TĂUȘUL)

(Din volumul „Ghicitor le Bănățene” de LUCIAN COSTIN).

MAȘINI DE SCRIS

rechizite de birou, repararea mașinilor de scris și stilourilor la

M. Szegfü

Arad, Str. Brătianu Nr. 7
Telefon: 11-44

COLȚUL LITERAR

FLUVIUL

Dar fluviul anilor e între noi.
Pe-un pod de gând alerg mereu la tine.
Tu, obosit, pe malul celălalt
Nu mă aștepti, nu te gândești la mine.

Suntem așa străini noi amândoi.
Dece-am clădit eu podul ce unește
O lume fără vis, o lume-a ta,
Cu dorul meu care în flăcări crește?

Zadarnic mai alerg pe lungul drum,
Pe care mii de valuri îl inundă
Când te găseșc, nici nu te recunosc,
Dar dorul chiamă, valul mă scufundă.

Și m'aș întoarce înapoi acum
Mă lupt cu drumul cel creiat demine,
Mă 'nghite fluviul, tu dispar treptat
Și dela tine niciun semn nu vine.

S'a prăbușit frumosul nod de gând.
Mă lupt cu valurile, vîeala sirigă
De tulbură al fluviului curs.
Voința-mi vrea 'n pământ să se înfigă.

Te vreau uita, la tine, renunțând,
Căci despărțirea nu se nimicește
Cu nicio jertfă și cu niciun dor.
Pe noi azi niciun gând nu ne unește.

Verona Brateș

PLECARE

Cu PETRE A. BUTUCEA

Mi-am luat din nou în spate
Copăria și-am plecat departe
Și am urcat pe-azurul cerului
Până la casa de stele-a ocrului

Acolo am poposit pe-o stea
Ca să-mi însemn poema mea
Și să o dau la vânt cu legământ
Ca să mi-o ducă pe pământ.

Am tras apoi din ploșca lunii
O dușcă (de mi-am răcorit pământii)
Și d'n nou mi-am luat în spate
Copăria — și-am plecat departe.

GH. HUDEA

IN PARCUL NOSTRU TOAMNA...

I.
Fiecare frunză ce cade-înj sicriu
De vise îngănafe cu stelele de noi,
Și cad cu toate acum în ploaie și noroiu
Și'n pagina uitării grăbite se înscriu...

Doar sufletele noastre le simte despărțirea,
Și-s pline de înfristare ca'n urma unui mor...
In zare două pasări m'au pironit privirea
Parcă mi-ar ști și ele tristeta ce o port.

II.
Pe aleele uitate din parcul amintirii
Se scutură azi toamna și frunzele încet,
Iluzii spulberate de duhul amăgirii
Și clopote ce anunță o moarte de poet.

Pe banca înegrită, unde-ți furam sărutul
Stau frunzele grămadă în loc de bucurii
Și ramurile goale îmi tot șoptesc trecutul
Cu ochi adânci, albaștrii și bucle aurii.

Alex. S. Jebeleanu

Imnul premilitarilor

Premilitari ai României Mari,
Din Daci și din Romani vâstari,
Ca un Traian și-un Decebal,
Noi făurim un ideal.

Tineri și mândri, plini de vigoare,
C'o scumpă țară, floare sub soare,
Cu stemă mare, credință tare,
Cântăm cu drag ca 'n sărbătoare.

Născuți din neam de vîță cu
renume,
Mergem vioși pe căile străbune,
In pas mare, ca să răsunăm 'n lume,
Ostași viteji, noi vrem să fim ca
măne.

Din piepturile noastre doră,
Răsună înurt pînd 'n zare,
Stăvim pe Rege, Tron și Țară,
Trăiască România Mare!

Ne cheamă țara, d'ori suntem,
Să-i facem zid și să veghem,
Căci vînt neamului slăvit
S'a câștigat și s'a împîntit.

8 Octombrie 1936

GH. GR. CALCIU

Invățător

MUZSAY IOSIF magazin de haine bărbătești S'A MUTAT din Str. Gen. Berthelot 2 — la No. 6 — Vizitați-l fără obligațiuni — Mare asortiment — Prețuri moderate

RECENZII

Alexandru Olteanu :

Știința Dreptului civil

În acest studiu științific, d. Alexandru Olteanu, asistent la Facultatea de Drept din Cluj-Sibiu, redă câteva caractere cu importanță memoasă în promovarea științei juridice. Acuzările aduse științei Dreptului sunt comute cu vervă și cu elocvența unui desăvârșit cunoscător al materiei, dând dovadă că cunoaște toate subvariantele și subterfugiile, prezentându-l — cu toate că dreptul este unul din cele mai grele materii ale științei — într-o formă asimilabilă pentru cele mai largi straturi sociale. În capitoul I, intitulat "Drept și rațiune", autorul face o spirituală și obiectivă paralelă între posibilitățile creației artistice și cele juridice, arătând că, până ce creațiile artistice sunt plastice și elastice, iar originalitatea este bine colată, inovațiile fiind deosebit de prețioase, în opozițiune cu Dreptul, care pretinde o cât mai supusă încadrare cerințelor rațiunii și folosului social, totuși Dreptul nu poate fi socotit o știință abstractă. Deși știința Dreptului este considerată, de mulți, ca ceva neobișnuit de sec, greoiu și monoton, aceste acuzații nu corespund adevărului în întregime și se bazează pe o cunoaștere greșită, căci: „Dreptul este viața însăși”. Și, dacă în domeniul juridic libertățile — admise în domeniul artistic — lipsesc, trebuind să se asculte de dublul comandament al rațiunii și al interesului comun, în schimb, în lăuntrul acestor mărginiri pot fi descoperite și puse în lumină nenumărate sinteze noi, iar aplicațiunile Dreptului și desbaterile purtate asupra lor, sunt de o variație și pitoresc, fără egal, Dreptul fiind neconținut în centrul vieții.

Alexandru Olteanu :

ORDONANȚA

4420/1918 din ARDEAL

Forma actelor de înstrăinare la imobile

În acest studiu de Drept juridic, cu referințe complete la dreptul civil din 1940, cuprînd esențialul compact celor spuse și scrise în privitor la problemele dobândirii proprietății imobilelor.

Scopul ordonanței 4420 dă postulare, oricui, de a se documenta în detaliu asupra regimului cîrțitorilor, ceea ce îi marchează în practică, constituind o bază și un folositor îndreptar asupra altor veleități.

Studiile, „ȘTIINȚA DREPTULUI CIVIL” și „ORDONANȚA 4420/1918 DIN ARDEAL”, lui DR. ALEXANDRU OLTEANU, asistent la Facultatea de Drept din Cluj-Sibiu, au meritul de a populariza știința Dreptului, sau mai precis, de a explica această, știință printr-o abilită mînuire de conde, autorul posedînd un stil clar, care poartă trezi curiozitatea cititorului, oferind totodată o lectură folositoare și agreabilă.

Angela V. Ostola

SCRIITORUL ARDELEAN

IOAN ALEXANDRU BRAN-LEMENY A IMPLINIT 55 ANI

În toată literatura ardeleană contemporană are să semneze această aniversare a unui titan al Ardelenilor. Mic copil a stăruit în toate fazele creației sale deînd poetul, prozatorul, letonistul, eseistul artei purul ei adevăr tradițional și naționalist. În Brașul său cu marea pleiadă de scriitori conduce și azi cu vervă întreaga mișcare literară.

În opera sa ca un bărbat reprezentativ al ardelenismului în literatură.

Noi Bănățenii îl întimplăm cu bucurie la această zi a vieții sale, rugându-l ca în anul acesta să vie într'un turneu literar prin centrele Banatului, Olteniei și Crișanei.

Va fi mare bucuria noastră a scriitorilor din Vest pentru acest mare scriitor ardelean.

LUCIAN COSTIN

SUB „RAIUL” BOLȘEVIC

„Culacul” Petre Cotea. Am intrat în Horodiștea, a doua zi după trecerea Prutului. Aci, ca și în toate celelalte comune basarabene, populația nu știa cum să-și manifeste bucuria și mulțumirea pentru realipirca la Patria Mamă. Induioși până la lacrimi, fiecare țaran avea să ne spună câte o jălanie, povestindu-ne cât puteau din dramele trăite în anul blestemat de regim bolșevic.

În satul cucernicului părinte Pistică, trăiește Petre Cotea, tânăr orfan, crescut la casa părintelui Zoriilă. Pentru că băiatul se purtase bine, el a câștigat repede recunoștința preotului care l-a înzestrat cu o casă și un petec de pământ.

Petre a continuat să muncească — de astă dată pentru propria-i gospodărie — și an de an și-a agonisit din câștig, devenind om înstărit. Își înjgheba, harnicul Petre o gospodărie model, și-a clădit casă nouă și își muncea singur pământul.

Dar a venit, acum un an, stăpânirea bolșevică.

L-au considerat pe Cotea Petre drept „culac”, adică un om cu stare, impunându-l la dări pe care nu le-ar fi putut plăti nici în cincizeci de ani de muncă. A fost somat bietul Cotea să-și plătească impozitul. Desigur că micile lui economii și pretul realizat din vânzarea produselor și obiectelor casnice, nu i-au fost suficiente.

I-au luat, atunci, bolșevicii, vitele și pasările din ogradă și tot n'a

fost de ajuns; i-au luat acoperișul de pe casă, i-au sărămat pereții ridicându-i piatra, i-au luat șindrila gardului și tot ce i-au mai putut lua. Dar tot nu le-a ajuns bolșevicilor. Petre Cotea era „culac” și trebuia să plătească într'una.

Atunci Rușii i-au dat lui Cotea o „ștalovă”, un fel de cantină, mare cât o gheretă de sentinelă, din care omul nostru nici nu murca, dar nici nu trăia.

Zor de muncă, fără drept la viață omenească, permanent amenințat cu moartea, sărmanul Petre se ruga zi și noapte: „Adu, Doamne, România!”.

I-a părut lui Cotea, anul acesta, cât o viață întreagă de robie, dar i-a adus Dumnezeu, România!

Satul și cooperativa. Ne-am oprit câteva timp în satul Dumeni.

Imediat după intrarea trupelor românești în comună, țararii cari părăsiseră satul, s'au reintors la oasele lor. Au făcut roată în jurul nostru, fericiți de a se vedea eliberați. Dela copil la bătrân, bărbați și femei, nu-și putea stăpâni plînsul. Plîngeau într'o izbucnire sinceră de bucurie. După câteva clipe, frații basarabeni s'au liniștit și au început să lege conversații cu noi. Ne-au povestit frații de peste Prut, din toate, din cele ce se întâmplaseră și cum trăiseră sub jugul bolșevic. Și, pentru că eram în preajma cooperativei, Mitrofan Tâlmăciu și Dumitru Molea, s'au prins a ne povesti:

Se poate spune că în Basarabia, comerțul era inexistent. Negotul nu se făcea decât între săteni. Produsele lor, adică munca lor de un an — grâne, vite, pasări, ouă și altele — le comercializa jidanul — localnic sau venetic. El primea dela stat, ospital cu care acoperea toată munca țaranelor ce nu intraseră în colhoz.

Cu banii încasați pe mărfurile lor, țararii încercau să-se îmbrace, dar n'ei măcar pentru aceasta nu le ajungea.

Mergeau sărmanii săteni basarabeni la cooperativă. Această mică instituțiune le aparținea. Cooperativele erau înființate din banii lor și conduse de un ales al comunei. Dar pentru că era a lor, cooperativa nu se putea aproviziona cu altceva decât tutun, chibrituri, bomboane, rachiu, pudră, tablouri ale frunțășilor bolșevici și foarte puțin din

ale îmbrăcăminte; se distribuiau cooperativei pentru un an întreg, câțiva metri de stambă, câteva perechi de ghete și pantofi din cauciuc și numai 2-3 perechi de pantaloni, astfel încât, ar fi trebuit câțiva ani pentru a veni rândul tuturor sătenilor să se îmbrace.

Cât privește prețul acestor mărfuri de îmbrăcăminte, el atinge cifre extraordinare. Este de ajuns să spunem că atât cât primea un țaran pe o pereche de boi nu ajungea să-și facă un costum de haine.

De-ale mîncării nu se găseau în comerț. Fiecare trebuia să și le procure prin propriile-i mijloace, în gospodăria lui. Atât cât putea și era lăsat să și procure...

Bisericiile. Acolo unde preoții au reușit să mai ființeze — serviciile religioase, nu se puteau face în biserică, ci numai în case.

Menționăm că preoții — atâți câți fuseseră tolerați — pentru a-și continua activitatea, erau impuși la impozite insuportabile.

Părintele Pistică din Horodiștea, ne-a spus că trebuia să plătească anual circa 380.000 lei dări către stat. Câte 8, 10 și 12 comune trebuiau să contribuie — om dela om — pentru a acoperi o parte din această sumă, căreia vrednicii noștri prelați nu le puteau face față. Se ofcrau astfel numai hotezuri și înmormântări, acestea, cum am spus, în casele credincioșilor. Cununii și alte slujbe religioase nu se ofcrau. Bisericiile erau transformate în cluburi sau grajduri. Cele mai multe însă, erau închise și mînate de autoritățile sovietice, pentru că la momentul oportun — și nimeni nu putea prevedea acest moment — să fie aruncate în aer.

Noroc însă, că acțiunea noastră a fost atât de neașteptată și ofensiva atât de fulgerătoare, încât, surprînsi de înaltarea trupelor române germane, reprezentanții comunisti ai autorităților sovietice au uitat de toate proiectele lor nefaste reușînd doar să fugă din calea biruitorilor eliberați.

Caporal T. R. CANARACHE N. Reporter de războiu P. P.

Fiți prezenți în șantierul idealurilor naționale și semnati LA IMPRUMUTUL RE-INTREGIRII!

INSTALAȚIUNI electrice și reparațiuni la Frații VARGA A R A D, Str. Alexandri 1 Tel. 15-83

Jubileul „listei de bucate” În acest an, „lista de bucate” împlinește 400 ani de existență, fiind întrebuințată pentru prima oară în 1541 cu ocazia dietei dela Regensburg. Șeful de bucatărie Heinrich von Braunschweig a alcătuit o listă a bucatelor care erau să fie servite la dîne, pentru ca să stimuleze pofta de mîncare a ducelui său. Această inovație a cucrit curînd lumea întreagă.

„Intelligence Service-ul” la lucru (Urmare din pag. I-a)

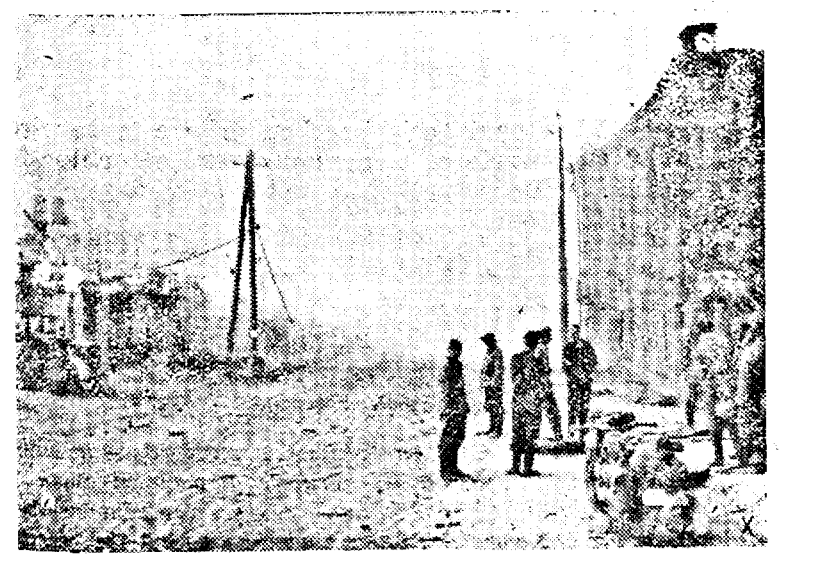
...ncee, unde a fost îngropat. Tonte aceste operațiuni au fost executate sub directa supraveghere a consulatului american, Rankin. Interesant de semnalat este că în acest depozit s'au găsit exact aceleași feluri de material explozibil, care a fost întrebuințat și în trecutele atentate, rîm se nelămurite încă, împotriva trenurilor de marșă iugoslavo.

După cercelările făcute mînuțios asupra acestui depozit, s'a ajuns la concluzia, că Legația engleză din fosto Jugoslavie se îndeletnicea cu punerea la cale a atentatelor contra trenurilor de marșă iugoslavo, punînd la dispoziția anarhiștilor și atentatorilor, bombe explozibile, prin „Intelligence Service”-ul, secția Secret Service, fie prin „Domolition Organisation”.

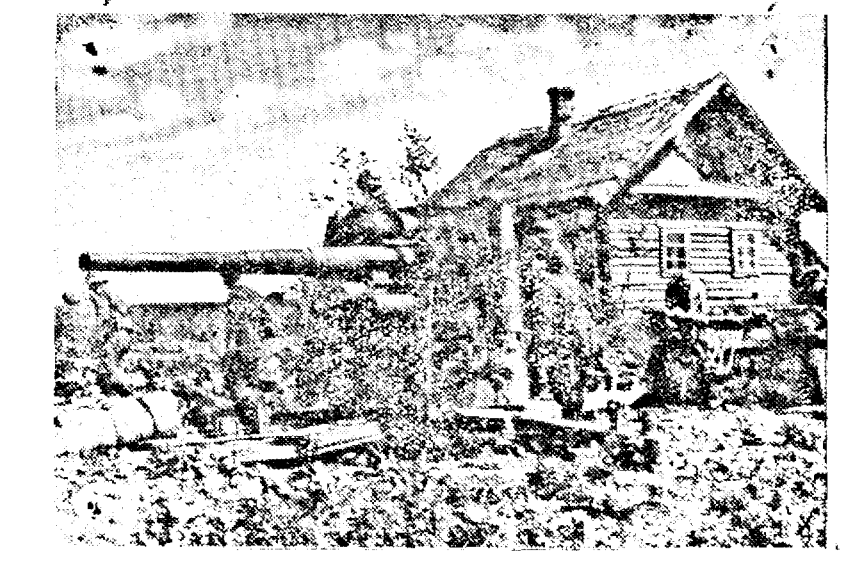
Numai prin IMPRUMUTUL REINTREGIRII se poate reface ceace barbaria a distrus!

COMUNICAT

Familiiile și Camarazii ofițerilor, subofițerilor și ostașilor căzuți pentru Patrie și Cruce, sunt rugați să trimită pe adresa Marelui Stat Major, Secția Propagandă (Biroul III), fotografiile scumpilor lor morți, împreună cu date asupra vieții lor, precum și ziua și locul în care și-au dăruit viața pentru gloria neamului.

Un grup de oameni lângă o stație de tren, debarcaz de germani. (Pr. Ob.)

O baterie anti-aeriană germană pe frontul din Est. (Pr. Ob.)

Un mic războiu în jungla Niprului

(PK.) Înainte de a atinge Niprul în dreptul orașului Cherson Marea Neagră se împarte în numeroase brațe înguste. Intre numeroasele cursuri de apă, care sunt legate între ele de canale naturale, s-au format lacuri mai mari și mai mici, care se termină în mlaștin imense și în terenuri păduroase. Aceste terenuri se întind pe mulți kilometri până la coastă. Aceasta dăună pe ambele maluri ale fluviului în dreptul orașului a devenit un fel de țara nimănui. Atel încercări mici grupe de teroriști sovietici să prindă teren și să ducă un război de guerrilă. Sovietele întinționează prin acest război de junglă să mențină într-o stare de permanență nesiguranță trupelor germane, cât și să exercite acțiune de război teroriștă împotriva populației ucrainene pentru alinașia sa amicală față de trupele germane.

La șeful unei companii de infanterie, care se găsea într-un sat la sud-vest, se anunță un bătrân pescar ucrainean. Casa sa se găsește pe Kowoschajka, un braț lateral al Niprului. O grupă compusă din o duzină de partizani, spunea el, a răsbătut în timpul unei nopți în casă sa. A fost bătut și călcat în picioare și toate alimentele au fost luate de către bolșevici. După aceea s-au îndepărtat cu bărcile lor, după ce l-au amenințat că îi vor incendia casa dacă va spune ceva germanilor. Declarații asemănătoare au fost făcute și din alte sate pe Nipru, odată chiar un motociclist a fost atacat pe drum de către partizani îmbrăcați în civil.

În zorii zilei se găsește o colcănd întărită gata de marș. Mășinile lor este să înfrângă rezistența partizanilor sovietici în jungla Niprului. În soldați se trezește amintirea campaniilor împotriva indienilor duse în țările în pădurile din patrie. Războiul de guerrilă din junglă este animația de atmosfera de aventură, de pericole ascunse în desis. Am poposit pe malul lacului Besmen, care se găsește legat printr-un canal strămt cu râul Koșovaja, care vrem să o atingem. În primul rând trebuie să ne îngrijim de numărul necesar de bărci și pescari ne vin în ajutor. Câteva luntre, care se găsește pe jumătate acoperite cu apă, sunt gata de plecare pe malul apei. Așezăm în ele sacii cu pâine, peste care ne culcăm și înținem armele la îndemână. În fruntea luntrei se găsește și murașiera, iar ucraineanul care ne-a anunțat servește de conducător.

Suprafața lacului Besmen este netedă ca o oglindă în lumina în sorită a dimineții. Prin binoclu privirea noastră scrutează malul împădurit. Luntrea noastră trece ca prin ușa întredeschisă a unei case prin canalul îngust și împădurit, care leagă lacul cu Koșovaja. Lumina zorilor ne înconjoară din toate părțile în pădurea mlaștinuoasă și raze subțiri de soare luminează mlaștinile. Am pus pe cap căștile

de oțel și revolverele automate sunt gata de tras. În fața intrării în râul Koșovaja legăm luntrele de mal și iramăm în formațiile de atac prin apă mocroasă, care ne atinge până la genunchi. Luntrele rămân în urmă.

Mlaștină trebuie trecută pas cu pas, metru cu metru. Prevăzătorii călcăm pe un petec de pământ, care pare să ofere mai multă stabilitate. Adeseori pictorul alunecă, pământul mlaștin nos înconjură cizmele, amenințându-ne să ne împotmolim în noroi. Atenția fiecarei este împărțită între drumul pe care-l călcă și pădurea din jur, fiindcă din ambele pot să răsără pericole neașteptate și din aceeași cauză înaintarea merge foarte încet. Din când în când pământul devine mlaștinuoasă se zărește pereții galbeni ai unei case de pescar. Fecare casă este cercetată cu grijă și trupa de asalt înaintază astfel mulți kilometri în sălbăticia junglei pe Nipru.

Șiretlic la telefonul de comunicație — Convorbiri familiare ale bolșevicilor ascultate — Transport prins

de reporterul de război FRANZ HÖLLER

(PK.) A fost o istorie de care vor rade multă vreme și oțetii și trupa regimentului de infanterie al locotenentului colonel L. Dar cum nu este numai o bună anecdotă, ci și un rafinat șiretlic de război, ea merită a fi povestită ca o știre militară. După trecerea Niprului pe la Srechin, regimentul înaintă până la calea ferată Gomel — Shlobin. Dinspre Gomel se aștepta o puternică rezistență inamică. De aceea trebuiau puse în funcțiune cu mare precauție toate mijloacele de recunoaștere a pregătirii iminentului atac. Nu e de mirare că comandantul nostru a venit ideea să facă odată legătura cu linia telefonică, care la exterior era intactă și care mergea paralel cu calea ferată, ca să știe ce se petrece prin sârme. Întâmplarea vru să intercepteze tocmai atunci o agitată convorbire între comandantul dela Gomel cu cel dela Shlobin, pe care un tâlmaci o scrisse repede pe hârtie. Această convorbire se sfârșea cu fraza clasică a șefului dela Gomel: „Dacă nu primesc imediat optzeci de oameni, războiul se sfârșește în trei zile”. Nu eram noi așa de pesimiști ca domnul dela Gomel, dar era totuși important pentru noi să auzim ceva din aceste îngrijorări în timpul luptelor hotărâtoare.

După câteva ore, comandantul dela Shlobin chemă iar la telefon pe colegul său dela Gomel și cum noi deocamdată n'aveam nimic

Câteva kilometri în susul cursului se face o descoperire deosebit de importantă. În apropierea vaselor ancorate, care au fost capturate de către germani se găsește o sărăcăcioasă cocioabă de pescari, care nu s'a bucurat de o atenție prea mare. Dar între timp ce se apropiuau trupele din casă au eșit în goană patru civiliști, care au reușit să dispară în desis, fără să fie alinși de gloanțele noastre. În schimb însă au fost deosebit de prețioase descoperirile făcute în casă. Un cablu gros de telefon se termină aici, de care au fost legate mai multe telefoane de comunicație. Când locotenentul B. ridică receptorul auzi câteva cuvinte rușești. Să auzi o conversație înfocată și un alt aparat sună. După toate aparențele la celălalt capăt al firului domnea o surpriză vie că nu se răspundea din bordeiul de pescar. Câteva grantele au pus capăt mirajului. Postul de transmisie și observație din coliba de pescar de pe malul Niprului a încetat să mai existe...

Expediția noastră continuă în căutarea teroriștilor bolșevici în desisul junglei pe malul Niprului.

contra, convorbirea putu să se întindă iar nestânjenită asupra multor amănunte. I se putu astfel raporta comandantului nostru că nu optzeci de oameni, totuși un tren plin va fi trimis la Gomel, deoarece comandantul dela Shlobin, față de nevoia în care se găsește și el, nu poate scoate din pământ optzeci de mii de oameni sau să i fabrice cu bagheta magică, ceea ce noi înțelegem, pe când domnul dela al treilea capăt al liniei tot nu înțelegea și voia în cunoscutul lui mod să termine războiul. Mai înafte niciun tren nu se oprise în acel sat mic, în care eram noi. De data asta însă noi voiam să îngrijim cu orice preț ca anunțul tren militar să rămână cât mai mult, pentru ca toți pasagerii să poată coborî în liniște. Intre timp convorbirile pe linie se urmau mai departe. De pildă doi telefonisti se întrebău asupra situației războiului în general, până când deodată cel din Gomel trebui să lase receptorul din mână pentru a se refugia cu soția sa într-un adăpost din cauza unui atac aerian german. De altfel trebuie spus că amândoi telefonisti erau complecși de acord că nu s'vor mai putea face multă vreme serviciul lor în Gomel și Shlobin. Cu totul confidențial îi spuse colegul din Gomel celui dela celălalt aparat, să nu mai spună la cineva, dar „domniile cei mari” au fugit toți spre Est cu cățel și purcel. Și nevasta lui este de părerea că acesta e cel mai înțelept lucru ce s'ar putea face.

Pe când tâlmaciul nostru tot asculta convorbirile familiare politice și afla multe asupra stărilor de lucruri din ambele orașe, se și ivi în orizont în depărtarea trenul special, al cărui coș arunca nori de fum pașnici, de parcă trecea prin hinterlandul cel mai sigur. Ce uimiți fură deaceia pasagerii militari când fură somați ceva cam nedelcat să coboare pentru ca împreună să înceapă marșul spre captivitatea germană. Li se vedea pe față că ei se așteptaseră la orice altceva, numai la asta nu. Bolșevicii și implegiații dela calea ferată mergeau toți în rând. Ce va face tălmaciul Stalin când va auzi că doi comandanți de ai lui au stat timp de două zile în legătură telefonică cu un locotenent colonel german?

† Generalul Al. Vlad

Miercuri 8 Oct. erl. s'a făcut înmormântarea rămășițelor pământești a celui ce a fost generalul Al. Vlad, fostul primar al Municipiului Arad și vechiul luptător naționalist.

Generalul Vlad a fost cu adevărat un bun Român. A luptat pentru binele Românilor, atunci încă, când eram dominați de stăpânirea străină. Ca și comandant al Gărzilor Naționale, generalul Vlad, și-a dat ostentiv și întreg obolul său și al regimentului 33 Infanterie, pe care îl conducea cu demnitate, Consiliului Dirigent, în 1918, când s'a înfăptuit Unirea cea Mare.

Militar conștiincios, generalul Vlad a știut să fie totodată și bun gospodar. Ca primar al Municipiului Arad, „taica Vlad”, a luptat pentru un bun mersul gospodăresc al orașului,

luându-i apărarea și înlesnind crările edilitare.

Generalul Alexandru Vlad a murit, în vârstă de 65 ani, la Spitalul din Arad. Întâmplarea — sau poate destinul — a făcut să moară în mijlocul luptătorilor răniți pentru idealul național și pentru desfrerea, de sub ghiarele hîdrei bolșevice, a ținuturilor românești.

„La moartea lui plâng toți acei care l-au cunoscut, plâng toți cetățenii orașului, dar mai ales plâng în familia defunctului, care nu poate uita pe cel ce l-a fost așa de scump.

Noi, îi dorim o viață veșnică fără durere, așa cum o bine merită.

M. EMANUEL

Vitejia trupelor române la Odessa

Un comunicat al P. K.-ului german demn de remarcat (Urmare din numărul trecut)

Comunicatul P.K.-ului relatează apoi și felul specific al rezistenței bolșevice, care se încapățânează să continue o luptă, al cărei sfârșit este iremediabil oeceluit. Mai departe, comunicatul subliniază, menționând că în scurtă vreme, poate chiar la începutul lui Octombrie este posibil să se hotărească definitiv soarta acestui oraș, prin acțiunea extrem de violentă și de eficace a tuturor armelor terestre și aeriene. Uzina de apă a Odesei se găsește de multă vreme în mâinile trupelor române. Se accentuează asupra faptului că, comisarii politici bolșevici au împus hecatombe de jefire de sânge din partea populației civile a Odesei, cu prilejul acestor lupte efectuate în jurul orașului. Cercul de oțel executat de armata română în jurul Odesei se

încelestează și se strămtorează necontentit. Numele Odesei — astfel încheie comunicatul german — va rămâne pentru veacuri, în întregă istorie a războaielor purtate de Români. Succesul final va asigura deapururi dăinușii țara noastră, a provinciilor Bucovina și Basarabia, curând recucerite.

Ați semnat la Împrumutul Reîntregirii

Ultima oră

INTERN

Aprecierea germană față de cei doi mari ostași români

București. Comunicatul special al cartierului general al Führerului, cu privire la bătălia dela Marea de Azov, în care aminteste alături de iluștri comandanți germani și pe doi generali de corp de armată Dumitrescu, a fost primit cu recunoștință de toată obștea românească.

Mareșalul Ion Antonescu și generalul de corp de armată Dumitrescu sunt cei doi comandanți

pe cari comunicatul german le tiefează ca cei mai de seamă comandanți ai armatei române, cari învovărăște în marea mare a celor cari gonesc și vor gonii hoarda bolșevice în stepete astatice de de au purces.

O coincidență fericită face ca această apreciere să vină tocmai 1 an decând România e alături Germania.

Sporirea și armonizarea salariilor

București. Monitorul oficial din 12 Octombrie a. c. publică textul Decretului.

Lege cu privire la sporirea și armonizarea salariilor funcționarilor publici.

EXTERN

Comunicatul special german

Comunicatul special al Cartierului general al Führerului, pe luna Septembrie:

Pierderile grele ale armatei so-

vietice au mari repercursiuni. Trupele germane și aliate au mari succese, s'au numărat 200 prizonieri, cifra este în creștere.

Mitraliști germani deschid focul împotriva sovietelor. (Pk. Ob.)